

ראובן סיוון זכרים לזכרו

ראובן היה איש ירושלים. היה מן המובהקים שבאנשי ירושלים. הוא היה סמל מסמלי שכונת בית-הכרם, כמוהו כאביו, קדיש יהודה סילמן, שהיה ממייסדי השכונה והוא שנתן לה את שמה.

ראובן נולד בירושלים, בה חי ופעל רוב שנותיו, בה נלחם במלחמת הקוממיות, בה הקים את ביתו ובה הובא למנוחת עולמים.

משחר ימיו ינק ראובן את תחיית הלשון העברית והתחדשותה, ומאז כרת ברית עולמים עם לשון זו. כבר בילדותו, בהיותו תלמיד בבית-הספר "תחכמוני", חידש מילים בעברית.

כל ימיו לא הרפה מאהבתו הישנה לשפה העברית, שקד על הוראת הלשון והנחלתה, על חקר תולדותיה ומקורותיה, על תיקוני לשון ועל העשרת השפה על-ידי חידושי מילים, וראה במלאכתו זו מלאכת קודש.

ראובן לימד, כתב ספרים, הרצה לפני קהלים שונים, הופיע ברדיו, וכל זאת במאור פנים ובחיוך. מי כראובן ידע להציג בפני השומע והקורא את הפנים היפות של הלשון והדקדוק. בוזמנית היה ראובן משעשע את הקהל ומביא לפניו ניתוח מתוחכם ומעמיק של ביטויים שונים בלשון, והיה הופך את השיעור, את ההרצאה ואת השידור לחוויון (הפנינג בלעז). כאן מן הראוי לציין, שהמילים בוזמני, מתוחכם וחוויון הן חידושים שחידש ראובן.

הייתי לתלמידו הנאמן באותם ימים רחוקים שבהם האזנתי בצימאון לתכניתו השבועית "שבילי לשון" בקול ישראל. רק כעבור שנים רבות זכיתי לראותו, כאשר התחלתי ללמד בבית-המדרש למורים העברי, שנקרא אז בפירכ"ל "סמינר בית-הכרם", ואיש עוד לא ידע שהוא עתיד להיקרא "המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין". התקופה שבה לימדנו יחד

* מר שמואל ברגר הוא מורה בחוג למתמטיקה במכללה לחינוך ע"ש דוד ילין.

הייתה קצרה, כי במהרה פרש לפנסיה. אותה פנסיה, שלרבים היא סוף הקריירה, ואילו לו הייתה התחלה חדשה ומנוף לפעילות נמרצת ומתחדשת וליצירה בלתי פוסקת. אז כתב רבים מספריו על לשון נכונה, על תולדות תחיית הלשון וכיוצא באלה, וגם מילא את העיתונות לסוגיה במאמרים ובמכתבים שהאירו את עיני הקורא, והיה פעיל מאוד באקדמיה ללשון העברית.

חיבוריו הם מאלפים ומרתקים כאחד, וקריאת אחדים מהם היא כקריאת רומן.

באותן שנות פנסיה גילה את אהבתו החדשה, הלוא היא הקהילה המסורתית-משפחתית לבית-הכרם ולסביבותיה, המקיימת תפילות בשבתות וחגים ועוד פעילויות. ראובן היה חבר בקהילה, כמעט מאז נוסדה בשנות השמונים המוקדמות, והקדיש לה מזמנו וממרצו בלי הגבלה. הוא היה שנים רבות יושב ראש הקהילה, דאג לכל הפרטים הקטנים ואף מילא בה כמעט את כל התפקידים האפשריים: הוא קרא בתורה, עבר לפני התיבה וכן הלאה. את המיומנויות הללו למד ורכש בהיותו חבר בקהילה, בגיל שמעל שבעים.

ראובן אהב את החיים וידע ליהנות מכל דבר. אהב לשיר, אהב להתבדח, ואהב גם כובד ראש. על מצבתו בהר המנוחות חקוק הפסוק: "מי האיש החפץ חיים, אוהב ימים לראות טוב" (תהלים לד, יג). לא רבים הם אלה שפסוק זה קולע אליהם כמו אליו.

ראובן אהב את משפחתו הקרובה ואף זכה לאשת חיל, היא דורין, שאנו מאחלים לה אריכות ימים בבריאות טובה ונחת מן הבת, אסתר, שכל אב ואם היו מתברכים בה. ממשפחתו זו שאב כוח, עידוד ושמחה שליוו אותו עד סוף ימיו.

שבט סילמן המפואר ממשיך, ועוד יוסיף להניב פירות הילולים.

כולנו מתגעגעים לראובן, למאור פניו ולדבר חכמה מפיו.